

סריג

ת.א. 1686/00

קבוע להוכחות ליום 13.12.2000

בפני כבוד השופטת דרורה פלפל

בית המשפט המחוזי

בתל-אביב - יפו

בן ציון פרידן ואח'

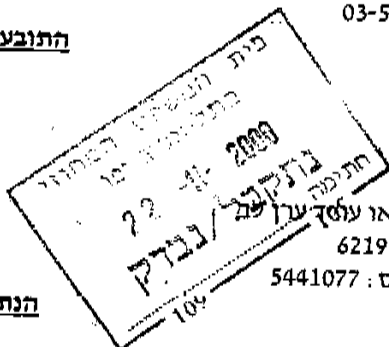
כולם ע"י בייכ עוה"ד ארדינסט, בן נתן ושות'

מרח' נתמני 25 תל אביב 65794

טל. 03-5251026 פקס. 03-5250896

התובעים;

נגד

תיאודור כ"ץ

ע"י בייכ עו"ד אמציה אטלס ו/או עו"ד א. פרימן

מרח' הא באייר 62, תל אביב 62198

טלפון: 5469035, 5275393 פקס: 5441077

הנתבע;

נגד

אוניברסיטת חיפה

ע"י בייכ עוה"ד מ. פרימן ו/או עו"ד א. פרימן

מדרך הים 11, חיפה 34631

טלפון. 04-8386649, פקס. 04-8385014

הצד השלישי;

Handwritten notes in Hebrew: 'בן ציון פרידן ואח' / ע"י בייכ עו"ד אמציה אטלס ו/או עו"ד א. פרימן' and '5/2/2001'.

הודעה בדבר הגשת תצהירי עדות ראשית וחוות דעת מומחה מטעם התובעים

1. התובעים מתכבדים בזאת להגיש לבית המשפט הנכבד תצהירי עדות ראשית מטעמם, כמפורט להלן:

- 1.1 תצהירו של מר בן ציון פרידן;
- 1.2 תצהירו של מר משה גרשוני;
- 1.3 תצהירו של מר יעקב ארוז;
- 1.4 תצהירו של מר אמציה עמרמי;
- 1.5 תצהירו של מר יעקב מרקוביץ;
- 1.6 תצהירו של מר צבי בן משה;
- 1.7 תצהירו של מר אברהם אמיר;
- 1.8 תצהירו של מר מיכה ויתקון;
- 1.9 תצהירו של מר אלחנן ענני;
- 1.10 תצהירו של מר זלמן אברמוביץ;
- 1.11 תצהירו של מר יעקב גלר;
- 1.12 תצהירו של מר משה מנהיים;
- 1.13 תצהירו של מר יחיאל פרטיל;

2

-2-

- 1.14 תצהירו של מר טוביה הלר ;
  - 1.15 תצהירו של מר חיים ירדני ;
  - 1.16 תצהירו של מר שלמה אמבר ;
  - 1.17 תצהירו של מר גדעון פיליפס.
2. כמו כן, מצייב חוות דעת מומחה של פרופי אלון קדיש מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
3. בנוסף, מתכבדים התובעים להגיש בזאת תצהיר גילוי מסמכים משלים בתיק.

 גיורא ארדינסט, עו"ד

נערך ונחתם היום, כ"ד חשוון, תשס"א
 22 נובמבר, 2000.

doc.1100 והוד הנשח תצהיר \\SERVER\DOCS\commit docs\4001\00007

3

תצהיר

אני החתום מטה, בן-ציון (בנץ) פרידן ת.ז. 5-235459, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני מפקדו לשעבר של גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני ופיקדתי על הקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. בשנת 1934 גויסתי ל"הגנה" בהיותי תלמיד במקווה ישראל. בשנת 1935 עברתי קורס מכ"ים בביה"ש. בסוף שנת 1937 גויסתי לפו"ש בירושלים תחת פיקודו של יצחק שדה. בשנת 1938 עברתי קורס למדריכי נשק ושדאות בביתן אהרון ועד שנת 1940 שרתתי בתפקידי פיקוד והדרכה בפו"ש.
3. בשנת 1940 יצחק שדה שלח אותי לארה"ב ללמוד טיס. משנת 1942 עד שנת 1945 שרתי בחיל האוויר האמריקאי (3 שנים באנגליה) ובשנת 1946 חזרתי ארצה עם רעייתי האמריקאית (אותה נשאתי לאישה ב-1942). לאחר תקופה קצרה גויסתי חזרה ל"הגנה", תחת פיקודו של יהושע גלוברמן, כקצין מבצעים של מחוז תל אביב.
4. בשנת 1947 כאשר הקימו את ארבעת החטיבות הראשונות מוניתי למפקד גדוד 33 שכלל את פלוגות החי"ש של גוש דן. עם הפיכת המרחב של חטיבת אלכסנדרוני לחזית בי התמנה מפקד החטיבה דן אבן למפקד החזית, אני התמנתי לראש המטה וצבי גרמן למפקד חטיבת אלכסנדרוני (מג"ד 32). לאחר מספר חודשים התחלפנו בתפקידים צבי גרמן ואנוכי. את תפקידי בצה"ל סיימתי כמפקד חטיבה בדרגת אלוף משנה.
5. כמפקד גדוד 33 הוטל עלי ע"י אלוף משנה דן אבן לכבוש את הכפר טנטורה. ערכתי סיור רכבת עם סגני, קצין המודיעין וקצין הקשר. באותו סיור התרשמנו מהשטח הטופוגרפי של הכפר וציינו לעצמנו היכן העמדות ונקודות הקושי כמו ביה"ש, המזגגה, הבורג'. למחרת ערכתי סיור תצפית עם מפקדי הפלוגות בחלק הצפוני מערבי של זכרון יעקב.
6. חזרנו למחנה לאחר שהתכנית פחות או יותר היתה מוכנה, אספנו את המ"פ והמ"מ לקבוצת פקודות כאשר סוכם; פלוגה א' תגיע מצפון, פלוגה ג' (דתית) מזרוע דרך הדיונות ופלוגה ב' לכיוון רכס ביה"ש כאשר מחלקה אחת תעסוק במלאכת הכיבוש ושתי המחלקות הנוותרות תהוונה כח עתודה לפי הצורך של הגדוד. מטה החוד של הגדוד כלל את הקמב"צ, קצין מודיעין, קצין קשר וקשרים והגנה היקפית.
7. דרג א' ומטה פלוגת מפקדה התמקמו במשטרת זכרון. צירפתי סייר כמורה דרך מאנשי זכרון אחד לכל פלוגה, כדי להבטיח שלא תהיה טעות או סטיה מהדרך שנקבעה לכל יחידה בשטח. הפקודה חיתה על דממה אלחוטית בהאזנה עד השעה 01:30 כאשר כולם היו חייבים להיות בשטח בהערכות.
8. בסביבות חצות נשמעו יריות מצפון הכפר לכיוון פלוגה א' שנתקלה במאהל בדואי ונביחת הכלבים העירה את המאהל, ואז החלו חילופי יריות. בשלב זה הוריתי לפלוגה ב' לכבוש את רכס ביה"ש ולפלוגה ג' להתקדם מזרוע.

doc:1100 \\SERVER\DOCS\commit docs\4001\00007

(4) -2-

9. לאחר קרב קשה של הלוחמים מפלוגה ב' כנגד הצלפים שהיו ממוקמים בכוכים אשר בתוך רכס הכורכר, שממוקם מדרום לצפון במקביל לפסי הרכבת, נכבשו הרכס ובניין ביה"ס. פלוגה א' דיווחה שהיא מתקדמת בהתאם לתכנית ונכנסת לכפר. באותה עת נתברר לנו ששפינת חיל הים מפטרלת בים לאורך המפרצים והאיים. פלוגה ג' דיווחה על התקדמות איטית בדיונות שעל שפת הים - לאחר פרק זמן דווח מפלוגה ג' על מספר פצועים וריתוק ע"י אש חזקה של צלפים בחלק הדרומי של הכפר. העברתי הודעה זו לפלוגה א' ולחצתי עליהם להתקדם לתוך הכפר ביודעם שפלוגה ג' רותקה בדיונות ומתקשה להתקדם.
10. עם שחר עליתי עם מפקד פלוגה ב' ושתי מחלקות העתודה וסגל החוד של הגדוד לביה"ס ומשם צפיתי על הכפר. מפקד פלוגה ב' הוציא חוליה לחסל את הצלפים בכוכים חלקם נהרגו, חלקם נכנעו וחלקם הצליחו להימלט.
11. הקרב שהתנהל בכפר לפי הדיווח של פלוגה א' אשר לוחמיה לחמו מבית לבית הגיעו לנקודה שרב ותושבי הכפר נכנעו. פלוגה ג' התקדמה לכפר עם כיבושו וחיסול הצלפים והתחילה לרכז את תושבי הכפר. בקשר קבלתי דיווחים על ריכוז תושבי הכפר וכל כמה דקות מספר התושבים הולך וגדל.
12. נתתי הוראה למפקדי כוח א' ו- ג' להפריד בין גברים בצד אחד ונשים, ילדים וזקנים בצד אחר. הנחתי את המפקדים לבדוק שאין נשק בידי התושבים שנאספו במצבורים. עם סיום הקרב לאחר שדווחתי לחטיבה בקשתי מהם שכוחות החי"ם אשר צריכים להחליף אותנו יגיעו לכפר ויצרו קשר עמדי. עם בוא החי"ם הועבר הפיקוד לרשותם כאשר כל תושבי הכפר מרוכזים כפי שצויין לעיל.
13. לאחר הקרב, בזיעבד, הסתבר לנו שהיה כח של חיל הים שפטרל לאורך החוף במפרץ ומנע בריחת לוחמי אויב והברחת נשק בדרך הים.
14. פלוגה א' שוחררה ראשונה ונסעה באוטובוסים שבאו לקלוט אותם לבסיס 21, לאחר מכן פלוגה ב' ואחרי זה בשעות אחר הצהריים פלוגה ג'. פלוגת מפקדה העבירה את עצמה ממשטרת זכרון לבסיס 21 ולא היתה בכפר בכלל. אני עזבתי את הכפר טנטורה בשעות הצהריים, במקום נשאר משה גרשוני לתיאומים האחרונים עם אנשי החי"ם ושחרור פלוגה ג'.
15. אין לי את מספרם המדויק של ההרוגים מקרב כוחות האויב בקרב אבל להערכתי היו כמה עשרות הרוגים גם ברחובות וגם בבתים. הקרב בטנטורה היה קשה ושלמנו ב-14 קורבנות שלנו ומספר פצועים. לפי המקובל הגדוד הכובש מוחלף ע"י כוחות המרחב חוזר לבסיס להתארגנות לפעולות הבאות שיטילו עליו ואינו מטפל באיסוף גוויות האויב וקבורתם.
16. הטענה כי במהלך כיבוש כפר טנטורה או לאחר כיבושו נורו על ידי לוחמי הגדוד שבפיקודי מאות גברים בהיותם של אלה חסרי נשק ונטולי מגן הינה שקר מוחלט. לא היה כדבר הזה. איש לא פגע באנשים שחניחו את נשקם ואם היה מתרחש הרג של שבויים לא יתכן כי לא הייתי יודע על כך מיד. כל הכוחות בכפר היו כל העת תחת שליטתי ותחת שליטת המפקדים האחרים עימם היה לי קשר רציף. כל נפגעי הצד הערבי נפגעו במהלך הלחימה ואיש לא נורה לאחר שתניח את נשקו.

5 -3-

17. הנני מצהיר כי זהו שמי, זר חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

בנץ פרדון

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 20.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, בנץ פרדון, ת.ז. 5-235459, ולאחר שהזהרנו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי, עו"ד
משרד עו"ד
26582 סמ"ת
אלון עבדי 25 תל-אביב

(C)

תצהיר

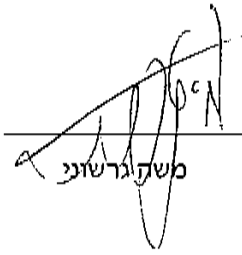
אני החתום מטה, משה גרשוני ת.ז. 113457-6, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתי של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. גויסתי ל"הגנה" בשנת 1934 ואנוכי בן 14. שירתי ביחידות הקשר, הפו"ש והחי"ש. בשנת 1937 צורפתי לפלוגות הלילה של וינגייט. בשנת 1941 התגייסתי לצבא הבריטי ושרתתי בכמה פלוגות הובלה במלחמת העולם השניה ממצרים, המדבר המערבי, איטליה ואוסטריה, עסקתי בצבא הבריטי במערכת המגע עם שארי הפליטה – ופעולות רכש עבור ההגנה. את שרותי בצה"ל סיימתי בתפקיד מפקד גדוד מובילים בדרגת סגן אלוף.
3. בחודש ספטמבר 1947 גויסתי ע"י "ההגנה" להקמת כח המגן בגוש "דן" ומכח זה הוקם גדוד 33 אשר צורף במשך מלחמת העצמאות לחטיבת אלכסנדרוני שפעלה באזור מהכפר סלמה בדרום ועד המשולש הקטן בואכה חיפה, הייתי שותף לכל פעולות הגדוד בהצלחותיו וכשלוניותיו, מלאתי תפקיד פיקודי וארגוני בהקמת הכח ופקדתי על מספר פעולות נגד התקפות הערבים במסגרת "ההגנה".
4. תפקידי בגדוד היה שלישי וקצין מבצעים, במסגרת הזו הייתי שותף לכל הפעולות שעשה הגדוד ומתוקף תפקידי הייתי שותף בהנחייתו של מפקד הגדוד בנץ פרידן לתכנון וביצוע ופיקוד על הפעולות של הגדוד ובתוכם פעולת "נמל" כיבוש טנטורה בתאריכים 22-23.5.48.
5. הפעולה התנחלה בהתאם לתכנון ופקודת המבצע למעט סטיות קלות מלוח הזמנים בגלל התקלות מוקדמות במספר מקומות בעיקר בכח הצפוני לפני שעת ה"ס". הקרב על הכפר התחיל מעט לפני שעת ה"ס" והכח הדרומי שהתקדם בדיונת החול על שפת הים נתקל בהתנגדות עזה.
6. בגמר הכיבוש ולאחר איסוף הגברים, נשים וילדים הועברה האחריות ליחידת החי"מ המרחבית שנטלה אחריות לכפר.
7. אני זוחה מכל וכל את עבודת המחקר של תדי כ"ץ לפיה בכפר טנטורה נערך טבח באנשים חפים מפשע ע"י לוחמי גדוד 33 או ע"י כל יחידה אחרת.
8. הקרב על הכפר טנטורה היה קרב קשה ולאור גילוי מוקדם של כוחותינו נתקלנו בהתנגדות כבדה של האויב ונוצר מצב של לחימה מבית לבית, כנגד צלפים ולוחמים אחרים אשר חסמו את התקדמות כוחותינו. לא היה כל הרג של שבויים וכל טענה בעניין זה היא שקר. כל לוחמי הצד הערבי נהרגו בעיצומו של הקרב ואיש לא נורה לאחר שהושלם כיבוש הכפר ופסקה האש. לאחר שחוסל כח הצלפים שהמטיר אש מכיוון מזרח גם לאחר שהושלם כיבוש הכפר נדמו הדי הירי.
9. ברכס בית הספר היו רק לוחמי אויב לא היה אף אזרח או אזרחית וכל מי שהיה שם אחז נשק. חלק נכנעו וחלק ברחו לאזור המשולש הקטן. בקרב היו נפגעים רבים כ-80-90 הרוגי אויב ו-14 הרוגי הגדוד וכן מספר לא קטן של פצועים.

-2-

10. אם היה תנדי כ"ץ מבצע את מחקרו באופן לא מגמתי ובלי שסימן לעצמו מראש כמטרה להמציא סקופ (גילוי טבח לאחר כ-50 שנה) היה מגיע למסקנה כי לוחמי גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני נהגו כאנשי מוסר ושמרו על טוהר הנשק.

11. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

משה גרשון

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 19.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, משה גרשוני ת.ז. 6-113457, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בתוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי, עו
רשיון מס' 26582
רח' נחמני 25 תל אביב
~~אלון עבדי, עו"ד~~

doc.1100 \\SERVER\DOCS\commit docs\4001\00007

תצהיר

אני החתום מטה, יעקב ארז ת.ז. 2365716, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. בשנת 1939 בהיותי נער בן 14 התנדבתי לשרות ההגנה בגדני"ע בגוש דן. בשנת 1947, לאחר שעברתי קורסים שונים שימשתי סמג"ד בגדני"ע בגוש דן. בחודש פברואר 1948 הצטרפתי לקורס קצינים הראשון של צה"ל בפיקודו של רב-אלוף חיים לסקוב. עם סיום הקורס, באפריל 1948, מוניתי למי"מ בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. הקרב הראשון בו השתתפתי היה כיבוש מתנה תל-השומר והכפרים הדרומיים הערביים. הקרב הבא אחריו היה כיבוש כפר-סבא הערבית, בקרב זה שמשתי כסמ"פ. בחודש מאי 1948 השתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה, בו שימשתי כמ"פ בפועל.
3. לאחר שהשתתפתי בקרבות נוספים מוניתי כשליש/קמביץ של גדוד 33. בשנת 1949 נתמניתי כקצין שלישות של חטיבת אלכסנדרוני בפיקודו של אלוף משנה בנץ פרידן ובספטמבר 1949 השתחררתי מצה"ל ומוניתי כסמג"ד בגדוד חרמש במילואים.
4. לחמוני בכל מלחמות ישראל עד וכולל גם במלחמת יום הכיפורים, אליה גויסתי בדרגת סא"ל.
5. בלילה שבין 22 ל - 23 לחודש מאי בשנת 1948 השתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה. באותו הקרב שמשתי כמ"פ בפועל של פלוגה א'. מוניתי למ"פ בפועל היות שמי שכהן כמ"פ בזמנים הרלבנטיים חלה ומחלתו מנעה ממנו להשתתף בקרב ולפקד על הפלוגה.
6. ביום 26/5/48, שלושה ימים לאחר הקרב, כתבתי דו"ח על הפעולה ב"טנטורה" בו פרסתי את מהלך הקרב. העתק מן הדו"ח כפי שצולם מארכיון צ.ה.ל. מצורף כנספח א' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
7. כאמור בדו"ח מטרת המבצע היתה לכבוש את הכפר טנטורה ולהתבסס בו. הכח מנה 5 קצינים, 12 סמלים ו-75 טוראים. התכנית היתה בהתאם לפקודת המבצע מיום 22/5/48. העתק פקודת המבצע כפי שצולמה מארכיון צ.ה.ל. מצורפת כנספח ב' לתצהירי זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
8. יצאנו מהבסיס בלילה שבין ה-22 ו ה-23 לחודש מאי 1948 בשעה 01:15 והתקדמנו מזרחה לכפר, לכיוון הצפון. בשעה 02:45 הגענו למקום ההערכות. בשעה 03:20 המשכנו להתקדם לכיוון הגיא במטרה לכבוש את הבורג'. בגיא נתקלנו באש ממרחק 300 מטר. האש נורתה מתוך העמדות של הערבים על גבעות תבורג'. ירינו אש והתחלנו להתקדם תוך האש במטרה לכבוש את הבורג'. בשעה 03:40 הסתערנו על הבורג' וכבשנו את כל הגבעות החולשות על הכפר מכיוון צפון. עם עלות השחר ירדנו לגבעות הנמוכות יותר במרחק 150 מטר מהכפר ותוך חפוי. מחלקה מספר 5 הסתערה וכבשה את הבתים הראשונים של הכפר ובעיקר את הבית הגדול ששימש עמדה חזקה לאויב. עמדה זו חלשה על כל הגבעות אשר הפלוגה התבססה עליהן. הפלוגה נכנסה מיד לכפר וגמרה את כיבוש השטח שהוקצב לה בהתאם לפקודת המבצע. לפי הוראה של מפקד הגדוד המשכנו להסתער על

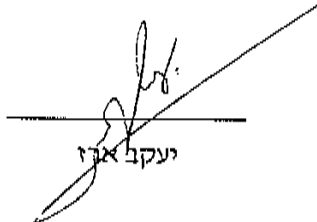

הכפר במטרה לכבוש אותו ולהיפגש עם פלוגה ג' אשר טרם הצליחה להיכנס לכפר. בשעה 08:30 גמרנו את הכיבוש וההשתלטות על הכפר. כמו כן הצלחנו להיפגש עם פלוגה ג'.

9. פלוגה א' איבדה במהלך הקרב לכיבוש הכפר טנטורה לוחם אחד, לוחם נוסף נפצע. בסיום הקרב היו בידינו כ- 350 שבויים גברים (רובם נושאי נשק) וכמה מאות נשים וילדים.

10. בכל מהלך הקרב ולאחריו לא נתקלתי בירי בערבים בלתי מזוינים וכל הערבים שנהרגו במהלך הקרב לכיבוש הכפר טנטורה נפלו רק בזמן לחימה כאשר הם נלחמו וירו מנשקים. מעולם לא שמעתי על טבח שכביכול היה בטנטורה עד אשר פורסם במעריב כי קיים מחקר לפיו אנו נאשמים בטבח אנשי הכפר בטנטורה.

11. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

יעקב אלון

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 20.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, יעקב ארז ת.ז. 2365716 ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

~~אלון עבדי עו"ד
רשאו פס"י 20582
רח' נחמני 25 תל-אביב~~

Handwritten header information including a circled '10', a date '4/3', and a signature 'V. K. ...'.

Handwritten number '268'.

Main body of handwritten text in Hebrew, containing technical details and calculations.

Handwritten text block, possibly a summary or conclusion, starting with 'מסקנה:'.

Handwritten text block, possibly a list of items or further technical notes.

Handwritten signature and date '2/1/01'.

Handwritten signature 'שלמה'.

320
22.5.48

13
11

פקודה מבצע

תמונת: כבוש חכמה מנסורה בנקודה 14242840

האויב:

הכפר מנסורה מסומן בסיס הספקה וקשר לאנשי האויב בדרך הימים.
נמצאים בו כ-100 אנשי האויב, סוויזים ומצוידים ב-5 מקלעים,
ספר סרגמות של 3", או 60 סמ'. 2 מקלעים מוצבים על גג בית
הכפר בכפר סגור לפי השיטה הבאה: כוון לים ומקלע אחד ליד הסמוך
הספר, מקלע אחד על האי הדרומי ככוון לים ומקלע אחד ליד הסמוך
סגור הכניסה לכפר. חוק מזה ישנן ידיעות על תחם אומי אוירי
אחד שנמצא בתוך הכפר ובו בכפר הסמוך אין הול.

14242840

באות האויב נכסיהם; צמנית מדרגים מהסדרה אין רול - מקום רבון
לכוח האויב.
צפונה מהסדרה כמד לאם - בו מרוכזים רק כוח קטנים קוסיים של
האויב, ואין לחניה שחניע משם תוכנה.
צפונה מדרגים מהסדרה - אינזים - כבו נמצאים כוח רציניים הל האויב
- תכין שם סמוך מדרגים-דרומית מהכפר בין מסילת הברזל ותבחים
קריצונים של הכפר.

8/7

השמה:

במערב הים כמרחק של 200-150 מטר מהחוף נמצא מספר איים קטנים
שגודרים ובשמים בין האיים עומדות סירות דיג ומנוע. מערכת
הכפר שם מס' 701. צפונה מהכפר - כינה.
מאכניש הראשי הימית-הל אביב סוביל כביש לתוך הכפר. הלאה קשורה
הסדרה עם דרכים ראויות לתנועה כלי רכב לכפרים צפונה וצפונה
סדרת 1000 מהסדרה.
בוהואיגו לכצוע - גודל בעל שלוש מלונות + 5 סב"י, 3 סרגמות של 3".
פיאם 3, כחא-מכלניים.
השקעות מדרום ואפון, כבוש בית ס סמורה. הסיסות-צמון.
ריחוק - סמורה, כה דורכי.

דרכים:

השיטה:

גלוחת הכאסה:
להספקות מדרום - מלונה 1, לכל מאלקת אכלן. להספקות צמון -
מלונה א, שני מכלניים כמלונה. לכבוש בית ס מאלקת אה +
2 מכלניים וחוליה פיאם, סממקת מלונה ב.
לריחוק וסיוע - הנשק הסמייע הפצורף;
אבא דורכי - כחא העקר של מלונה ב.
הסיסות צמון-כאוח של הדרוד מנייד הסיבה כרמלי.

124 1144

מזון המצויע:
בשעה האדם אחו 60 יאון הכמות טאבסיסים:
מלונה 1 - תחנה הרכבת וכוון.
מלונה א - הכניש הימית תלאכיב בנקודה 14522218
המאלקת הסי ועדה לכבוש בית ס - הכניש הימית חל אכיב
בנקודה 14522235.

ואתקדמו לנקודות הערכות שזן:
למלונה 1 - הנקודה 14322238 שנמצאת דרומית מדרגים
מהכפר, 200 מטר מערבה למסילת הברזל.
למלונה א - נקודה מנוכה 230 הנמצאת בנקודה 14312253
למאלקת הסי ועדה לכבוש בית ס-בנקודה 14382235.

הכוחם יחפשו קוי הערכות בנקודות הנ"ל ויאכזו לפקודה להספקות
שחבה בשעה 10:00.
ישעה האדם יחפשו אי סרגמות נסב"י לסדרה ריחוק. כמו כן הספק
המאלקת הסי ועדה לכיבוש בית ס על הסדרה. להימיו לסיוע עצמי
נוסף לסיוע של הנשק הסמייע ישקדו הכאוח על הסדרה ככוונה
לכבוש אותה לפי הנחיות נלקטן:
מלונה 1 - הכבוש את הבתים המצודדים בחלק הדרומי
של הכפר. הבתים אם צורך פעולתה ע"י כחא אה
שהמסדר במקום ותכנה אונה אומי אוירימא ותוסיף
להקדמ עז אלא לדרך האוצה אם הכפר ומובילה
מהסגוד מערבה ככוון הים.

משרד הביטחון
ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

3/11

2- (הספק פקודה מכאן)

114

כפי כן על הפלוגה להפריש כח לריחוק חייבים מערכת
 החברת .
 אל פלוגה א' להתקדם סתמיים צעונה עד לנקודה חנוכה
 289 נקודה 14432254 ומשם לפנות מערכת ולהתקדם
 עד לנקודת העדכון שצוינה למעלה ומשם להסתער לנקודה
 שכתוב בשתי מחלקות על הכורג ומאלקת יתח להתקייף
 את מחלק הצפוני של הכפר .
 על מחלקת אמה פלוגה ב' להסתער מנקודה החעדוכה
 על בית ס' על המחלקת לתח היפני סתמיים לפי-אט בכדי
 שיוכל להתקדם לפונה יריה ולהשתיק את כחוח האויב
 בקי"ח ס' אחרי כבוש הנקודה הנ"ל :תקדמו הפלוגות
 א ו-ג לתוך הכפר במסדר לטרונק אותו ולהחבאר בו את
 עלדות הנשק הססייע יקבע ספקד הבח קססייע .
 במקרה שבשעה ההתקדמות המקל פלוגה א' כבה אויב מצד
 כפר לאס, תפריש כח בכדי לנהל אתו קרב וחוסייף להתקרב

סגולה

קשר: אלחוט & רציים :
 שעה האסס :
 הסמה קרבי :
 דרג א ז"ב :
 עונה רבואית : כדרג א וכטמה קרבי .
 יף נבוע לא יוצא מאזור הפעולה שלא דרך התנה הרופא .
 כסיסי היציאה ודרכי גישה כסי שצוינו לעיל .
 על הפלוגות לקחת אהם כלי התפעלות כמידה ספקת . כמו כן לתחאי
 את הסקלעים, הגנה אנסי אוידיה .
 סודי דרך גתנו לכל פלוגה .
 אש של הנשק הססייע תגמן על ספרות סטויסונה לפי דרישת ספקדי
 הכחוח .

החום :
ה ס פ ק ד

74

משרד הביטחון
ארכיון צה"ל ומערכת

(15)

תצהיר

אני החתום מטה, עמרמי אמציה ת.ז. 02370138, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי ברמת גן בשנת 1922, בן לחיה ודב עמרמי שהגיעו ארצה בעליה השניה (1914) והיו בין מייסדי רמת גן. הנני בוגר גימנסיה הרצליה, "הכשרה" (קיבוץ תל יוסף), חבר קיבוץ (קדמה), מתנדב לצבא הבריטי (1941-1946), "הגנה", גדוד 33 אלכסנדרוני. במלחמות בהן השתתפתי עם גדוד 33 נפצעתי פעמיים - פעם ב"מבצע נמלי" ופעם שניה (בסוף שנת 1948) - בעירק אל מנשיה (כיס פלוגיה). עקב פציעתי השניה שוחררתי מצה"ל. כיום, בגיל 78, אני עובד בחברה העוסקת בייבוא משאיות.
3. בעת כיבוש הכפר טנטורה שמשתי כמפקד המחלקה הדתית בפלוגה ג' של גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני, שהייתה מורכבת ברובה מהנוער של בני ברק ("בני עקיבא" ואחרים) וכן משומרי מסורת אחרים (פרט למפקד המחלקה). רובם ככולם היו חיילים מצוינים, אמיצים, בעלי מורל גבוה ורמה מוסרית מעולה ללא רבב.
4. במוצאי שבת ה-22.5.48 יצאתי עם כל לוחמי פלוגה ג' מהמסעדה שלרגלי זכרון יעקב והלכנו לכיוון שפת הים (מערבה) על מנת להגיע לכפר מצידו הדרומי. הגענו לנקודת ההערכות במרחק של כ-500-600 מטר מעמדות ההגנה הדרומית של טנטורה שהיו ממוקמות על גבי גבעה מוארכת. המחלקה שלי - מתלקת החוד - המשיכה להתקדם לאט ובשקט עד למרחק של 100-150 מטר מהעמדות של הערבים מבלי להתגלות. הוראת מפקד הפלוגה הייתה שלא להסתער על עמדות הערבים עד לקבלת הוראה מפורשת ממנו.
5. מפקד הפלוגה הסביר שישנה כוונה להעביר מסר לתושבי הכפר שהם מוקפים מכל הצדדים ואולי זה ישכנע אותם להיכנע ללא קרב. שכבנו בשקט זמן רב - מחכים להוראת מפקד הפלוגה. שמענו יריות בצפון ובמזרח, אך לא יחסתי לכך חשיבות מיוחדת; המרחק תגדול, המרחבים הפתוחים, הרעש המונוטוני של הים וגם - כוח האש חדל שהיה בידי כוחות "ההגנה" באותם הימים - כל אלה עמעמו את קולות היריות ולא ייחסנו לכך חשיבות מיוחדת (רק אח"כ התברר שפלוגה א' מצפון וגם פלוגה ב' ממזרח נתקלו בהתנגדות כבר בשלבים מוקדמים של התקדמותם וכי למעשה הקרבות בשתי הגזרות הנ"ל כבר היו בעיצומן).
6. קיבלתי רשות להסתער רק כאשר השמים במזרח התחילו להתבהר ושהייה נוספת במקום הייתה עלולה להיות קטלנית עבורנו. הסתערנו בריצה וביריות במעלה הגבעה לכיוון המוצב של הערבים. הם פתחו עלינו באש שהייתה לא מדויקת ובלתי יעילה, וכבר ראיתי את המגינים הערבים שהם יוצאים מתוך העמדות ומתחילים לברוח צפונה לכיוון הכפר. באותו הרגע נפגעתי מכדור שנורה מכיוון מזרח שפגע בגבי והפיל אותי ארצה. המחלקה המשיכה בהסתערות, כבשה את המוצב והתמקמה בו. אני שכבתי חשוף במעלה הגבעה במרחק של כ-50-80 מטר מהמוצב שנכבש.

doc.1180\SERVER\DOCS\commit docs\4001\00007

7. חובש המתלקה בא, חבש אותי, חזר למוצב על מנת לחזור שוב עם חייל נוסף כדי לפנות אותי – ואז נורתה ירייה נוספת והחובש נהרג.
8. ממזרחנו, בין הגבעות הסתתרה קבוצה של צלפים. המיקום המדוייק שלהם לא היה ברור. בכל פעם, ממקום אחר, היה אחד הצלפים מתמקם, יורה ופוגע. תוך כשעתיים-שלוש, עקב נסיונות החילוץ, היו מסביבי קבוצה של כ-6-7 נפגעים, ביניהם הרוג אחד (פצוע נוסף נפטר אח"כ בבית החולים).
9. בינתיים נודע לנו – באמצעות הקשר – שפלוגה אי השלימה את כיבוש הכפר אבל עדיין נותרו כמה כיסי התנגדות, בעיקר הצלפים שעצרו את הפלוגה שלנו. לערך כשלוש שעות אחרי פציעתי הראשונה, נפגעתי מכדור שני מאותם הצלפים שירו בי שוב שעה שהייתי מוטל על הקרקע שותת דם ומנוטרל לחלוטין.
10. עם בוקר הודיעו לנו שכוח מפלוגה ב' הסתער על הצלפים והשמיד אותם. רק אז אפשר היה לפנות את הנפגעים. בעזרת על פעולת החיסול של הצלפים נתקלתי לאחרונה בקטע מיומנו של תוליק מקובסקי המתאר את השמדת הקבוצה של שישה צלפים שהצליחו לעכב את כל הפלוגה שלנו, לגרום לנפגעים רבים ולמנוע במשך שעות את פינוי הנפגעים. עם פינוי הנפגעים, התקדמה פלוגה ג' צפונה עד שנפגשה עם פלוגה א' אשר כאמור השלימה בינתיים את כיבוש הכפר.
11. לוחמי גדוד 33 אשר השתתפו בכיבוש הכפר טנטורה היו חברי הטובים ביותר. בחלק הקרב בו השתתפתי לא ראיתי כל מעשה חריג שנעשה, ודאי וודאי שלא ראיתי הרג של אנשים לא חמושים.
12. שכבתי פצוע בבית החולים במשך כ- שלושה שבועות במהלכם שוחחתי שיחות רבות עם חברי מן הגדוד שבאו לבקרני. מטבע הדברים נסבו השיחות גם על הקרב הקשה בטנטורה במהלכו נהרגו 14 מלוחמי הגדוד ונפצעו עשרות. מעולם, לא אז ולא במהלך תקופת הלחימה שלאחר חזרתי אל הגדוד, ואף לא במשך השנים שלאחר מכן, שמעתי, ולו ברמו על טבח שנעשה בשבויים בכפר טנטורה.
13. לאחר שהתפרסמה "במעריב" הכתבה שמתבססת על עבודתו של תדי כץ לא ידעתי מנוחה לנפשי. שבתי ושוחחתי עם חברי מן העבר על מנת לברר אם מישהו מהם ראה ידע או שמע על טבח שבויים בטנטורה.
14. כל חברי לוחמי גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני עמם נפגשתי, מוכנים להישבע בכל היקר להם כי טבח בטנטורה לא היה ולא נברא וכולם חשים כי כתם נורא הוטל בהם על לא עוול בכפם.
15. בכנס לזכר חללי חטיבת אלכסנדרוני שנערך בחודש יוני השנה בו השתתפו מאות מיוצאי החטיבה (שפורקה בסוף שנת 1949) עליתי על הבמה, ביקשתי כי אם מישהו היה עד למעשים חריגים שנעשו בטנטורה או שמע על מעשים כאלה, אנא שיגיע אלי או אל בנץ פרידן שהיה מפקד גדוד 33 וימסור על כך. איש לא פנה בענין זה והיו שהתרעמו על עצם פנייתי כאילו יתכן הדבר שנעשו מעשים כאלה אשר היו לסוד מדינה במשך 50 שנה.

אמציה עמרמי

16. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, מר אמציה עמרמי, ת.ז. 02370138, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי
עו"ד
מס' 2658
אמציה עמרמי
תל-אביב 25

doc 1100 \SERVER\DOCS\commit.doc\4001\00007

תצהיר

אני החתום מטה, יעקב מרקוביץ ת.ז. 00237021-1, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לזביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יצואת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי ב-5.8.1925 ביפו. השכלתי: בוגר אוניברסיטת בר אילן במקצועות חינוך וקרמינולוגיה (B.A.). אני בוגר בית הספר לפיקוד ומטה של צה"ל וקורסים שונים בצה"ל. הייתי חבר "הגנה" ומפקד פלוגת הנוער הדתי ב"הגנה" – גוש דן, לפני מלחמת השחרור.
3. בשרות הצבאי שרתי ממלחמת השחרור ועד שנת 1965. סיימתי את שרותי בדרגת סגן-אלוף. לאחר שחרורי מצה"ל הייתי עובד מדינה עד לגיל פרישה בתפקידים של סגן מנהל כללי למינהל ומשנה למנהל הכללי במשרד הפנים. תפקידי האחרון היה נציב כבאות והצלה. תקופת מה שמשתי כיועץ שר הפנים לענייני חרום ותפקידים מיוחדים. כמשנה למנהל הכללי הייתי מנהל מינהל המשטרה ושבי"ס בשנים 1977-1984.
4. בעת הקרב על הכפר טנטורה שמשתי כרב-סמל פלוגה ג' בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. בכיבוש עצמו לא השתתפתי מאחר והייתי אחראי לאספקת התחמושת וארגון הדרג העורפי של הפלוגה. עם בוקר נכנסתי לכפר טנטורה לאחר שנמסר לי כי ישנם פצועים. כאשר נכנסתי לכפר בשעות הבוקר המוקדמות פגשתי את חברי הפלוגה וביניהם את יחיאל פרסיל. לא ראיתי כל ירי באנשים לא חמושים ולא שמעתי מימי על כי היה ירי כזה.
5. שמעתי מחברי לגדוד כי הקרב היה קשה הואיל והיו צלפים שירו ופגעו באנשינו. לאחר שחזרנו לבסיס הקבע המשכתי בתפקידי כרב-סמל הפלוגה והייתי בה עד סוף מלחמת השחרור.
6. פלוגה ג' שהיתה פלוגה דתית הצטיינה במשמעת ובמוסר של לוחמים מעולם לא קרה מקרה שמשחו מאנשי הפלוגה הרג אזרחים ערביים חפים מפשע כאשר הם חסרי נשק.
7. כאשר תדי כ"ץ ראיין אותי ושאל אם זכור לי הרג של שבויים השבתי כי כאשר הפלוגה שלי לחמה על כיבוש כיס פלוגיה בעיראק-איל-מנשיה – היא קרית גת – נהרגו ונרצחו 87 מחיילי הפלוגה שהיתה מוקפת ובהם גם חיילים מהפלוגה שנכנעו. המראיין שהיה מגמתי וניסה לשים דברים בפי לא רצה לשמוע על כך.
8. עליו לציין כי בכל התקופה מאז הקרב ועד סיום מלחמת השחרור ומאז ועד פרסום עבודתו של תדי כ"ץ שוחחתי פעמים רבות עם חברי הפלוגה ומעולם לא שמעתי מהם כל רמז על הריגת שבויים שנכנעו או הריגת אזרחים בטנטורה. כמי שחי עם אנשי הפלוגה שחלקם היו חברים מתקופת הנעורים איני מעלה בדעתי קיומו של "קשר שתניקה" שנמשך 50 שנה.

9. עלי לציין כי חברי, יחיאל פרטיל, התקשר אלי לאחר הראיון עם תדי כ"ץ וספר לי כי כ"ץ שאל אותו שאלות מגמתיות על טבת, כביכול, של שבויים במהלך ולאחר הקרב לכיבוש טנטורה.

10. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

יעקב מרקוביץ
יעקב מרקוביץ

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 22.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נתמני 25, תל אביב, יעקב מרקוביץ, ת.ז. 00237021-1, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי
עו"ד
מס' 26582
רחוב נתמני 25 תל-אביב

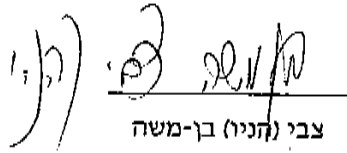
תצהיר

אני החתום מטה, צבי (הניו) בן-משה ת.ז. 002367670, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אתיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי בשנת 1926 במדינת צ'כוסלובקיה. עליתי עם הורי ומשפחתי בפורים בשנת 1935. השתקענו בשכונת נחלת יצחק ליד ת"א. גרנו 7 נפשות בצריף קטן והיתה לנו רפת פרות בה עבדתי עם אחי הצעיר ממני מגיל 12.
3. בגיל 16 הצטרפתי לארגון הגנה באזור גבעתיים-ר"ג ולקחתי חלק פעיל בכל מיני ארועים בהגנה וגם הייתי קמ"ק (קצין מקל) ובתוקף תפקידי הייתי מכין כלי נשק עבור פלוגות החי"ש מאזור ת"א-גבעתיים ור"ג.
4. בסוף שנת 1947 נקראנו כשאר הישוב לאחר הכרזת המדינה לדגל. ואז עברנו מיד כאנשי החי"ש למסגרת צבא ההגנה לישראל. כאיש אזור גבעתיים הצטרפתי כשאר חברי לחטיבת אלכסנדרוני, גדוד 33.
5. השתתפתי בקרבות סלמה, קולה, כפר-טבא הערבית, מגדל צדק וראש העין, כבוש תל-ליטווינסקי, קקון, טנטורה, המשולש הקטן וכו'. בחלק מהקרבות תפקדתי כמפקד כיתה ורוב הזמן שמשתי כסגן מפקד מחלקה.
6. מיד עם שחרורי מצה"ל הצטרפתי כחבר בקואופרטיב "אגד", בשנת 1950. תוך כדי עבודתי כנהג ב"אגד" וכחובב מושבע של מוסיקה קלאסית הסעתי כבר משנת 1951 את "התזמורת הפילהרמונית" וכן מקהלות ותזמורות שונות.
7. בשנת 1991 כאשר מלאו לי 65 שנה פרשתי לגמלאות מאגד ועד היום, כמעט 10 שנים לאחר הפרישה, אני עדיין נוהג באגד כגמלאי ועדיין מסייע את הלקוחות הקבועים בתחום חמוסיקה.
8. משנת 1994 אני משמש כמזכיר העמותה של "חטיבת אלכסנדרוני" וכשאר חברי לעמותה אני ממלא את תפקידי בהתנדבות מלאה.
9. בחודש מאי 1948 השתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה כלוחם בפלוגה ג' בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. באותו הקרב שימשתי כסמל מחלקה במחלקתו של יגאל סוקולסקי ז"ל שהיה מפקד המחלקה. יגאל סוקולסקי ז"ל נפל בקרב בעירק-אל-מנשיה בחודש דצמבר 1948.
10. הקרב לכיבוש הכפר טנטורה היה קרב קשה. במהלך הקרב נהרג חברי לנשק, מפקד הכתה, אברהם שוחט ז"ל. אברהם שוחט ז"ל נפגע, בסמוך אלי, מירי של צלף שירה מאחד הבתים, ונהרג במקום. לקחתי את המקלע (ברן) של אברהם שוחט ז"ל ויריתי לעבר הבית ממנו נורו היריות.
11. במהלך הקרב ולאחריו, בשום פנים ואופן, לא נתקלתי ולא ראיתי טבח של ערבים חסרי נשק וחסרי מגן. כל ההרוגים מן הצד השני נהרגו תוך כדי לחימה קשה ועיקשת. מעולם גם לא שמעתי על טבח,

כביכול, שבוצע בשבויים או בתושבי הכפר במהלך הקרב ולאחריו עד שפורסמה הכתבה על עבודתו של תנדי כ"ץ. עבודתו של תנדי כ"ץ הינה דבר שקר פוגעני אשר הטיל כתם כבד עלי ועל חברי לוחמי גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני.

12. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

צבי (הניו) בן-משה

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 19.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, צבי (הניו) בן משה ת.ז. 002367670, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

~~אלון עבדי, עו"ד
רח' לוינסקי מס' 26582, עין-מסדה
אלון עבדי, תל-אביב~~

(22)

תצהיר

אני החתום מטה, אמיר אברהם ת.ז. 02499457, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי ביפו, בשנת 1927. בשנת 1929 עברתי עם משפחתי לגור בשכונת מונטיפיורי. בשנת 1946 עברנו לגור בפרדס כץ. באותה תקופה הייתי חבר בהגנה. במסגרת ההגנה עברנו סדרת אימונים ולאחר מכן גויסנו גיוס מלא.
3. ביום 23.5.48 השתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה כלוחם בפלוגה א' בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. באותו היום היתה פלוגה א' מגדוד 33 על הגבעות שמצפון לכפר טנטורה. היו חילופי אש עם אנשי הכפר, הפלוגה ירתה מכל הכלים, מקלעים ומרגמות לעבר הכפר ובעיקר לעבר לבית התרושת לזכוכית.
4. עם אור הבוקר שמעתי את הסמ"פ יעקב אומר למי"מ שלי צבי להסתער על הכפר עם המחלקה שלו. המי"מ העביר את הפקודה אלי והורה לי להסתער. המקום בו היתה המחלקה שלנו היה המקום הנוח ביותר להסתערות.
5. תוך כדי הסתערות נורתה לעברנו אש חזקה מאד מהכפר.
6. הלחימה על הכפר היתה קשה ומגני הכפר לחמו בעיקשות וגרמו לגדוד 33 לאבדות רבות.
7. כאשר הסתיים הקרב רוכזו על ידי כוחותינו כמה מאות לוחמים ערבים אשר נלקחו בשבי לאחר שנכנעו. השבויים רוכזו והופקדה עליהם שמירה. איש לא ירה בשבוי וכל טענה לפיה בוצע טבח בשבויים או באנשים שהניחו את נשקם הינה פשוט שקר.
8. אני מצהיר באופן חד משמעי שבמהלך הקרב ובמהלך שהותי בכפר לאחר מכן לא הייתי עד לכל טבח שהוא שבוצע בכפר, לא הייתי עד לירי באנשים לא חמושים, ואף מעולם במהלך השנים בהן שמרתי על קשר עם חברי לוחמי אלכסנדרוני, לא שמעתי על טבח שכזה, עד שפורסמה הכתבה על עבודתו החוזבת של מר תדי כ"ץ.
9. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

אמיר אברהם
אמיר אברהם

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, אמיר אברהם ת.ז. 02499457, ולאחר שהזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אמיר אברהם
אמיר אברהם
26587
נחמני 25 תל-אביב

(23)

תצהיר

- אני החתום מטה, מיכה ויתקון ת.ז. 6-00236905, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:
1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
  2. נולדתי בגרמניה בשנת 1929 ועליתי לישראל בגיל 4. עם גמר בי"ס עממי, בגיל 13, הצטרפתי להגנה בפרדס חנה (גדני"ע). בשנת 1945 עברתי לתי"א והצטרפתי לגדני"ע ת"א. עם גמר בי"ס תיכון ביוני 1947 התגייסתי למשטרת הישובים העבריים (גוש תל-מונד).
  3. בחודש אפריל 1948 הועברנו כפלוגה ממשטרת הישובים, לפלוגה בצה"ל חטיבת אלכסנדרוני גדוד 34. ביום 15.5.48 בכפר סבא הערבית הועברה פלוגת הנוטרים כפלוגה ב' לגדוד 33.
  4. במוצ"ש ה - 22.5.48 יצאנו לפעולה לכיבוש הכפר טנטורה.
  5. פלוגה ב' נועדה להגיע לכפר ממזרח ולכבוש את רכס הכורכר המצוי במרחק מאות מטרים מזרחה מהכפר ועליו מבנה בי"ס גדול וכמה צריפי פח.
  6. הפלוגה יצאה מחצר השייכת לגידולי הפלחה של קיבוץ מעין צבי על כביש ת"א-חיפה הישן (אז הכביש היחיד) במרחק של ק"מ בערך דרומה מצומת פרדיס.
  7. התקדמנו בהליכה בתוך שדה חיטה מעובד לכיוון היעד. הלילה היה ליל ירח מלא וצעדנו בשדה הבהיר של החיטה הבשלה ובלטנו מאוד בשטח. המרחק שהיה עלינו לעבור היה להערכתי כ - 3-4 ק"מ.
  8. לפני השעה 12 שנקבעה לתחילת הפעולה, נתגלינו ע"י הערבים שהיו על גג ביה"ס ובכוכים שבגבעת הכורכר. נורתה עלינו אש מדויקת מאוד של צלפים ממרחק לא רב.
  9. תוך זמן קצר מתחילת הירי נפצע חייל במחלקתנו בשם זאב מאיר. נקבעו 4 אנשים לשאת את זאב, אשר נפצע מכדור בביטנו, אחרוה על מנת שייאסף ע"י אוטובוס משוריין של אגד שיועד לאיסוף הפצועים.
  10. תוך כדי נשיאת האלונקה נפצעו שנים מתוך נושאי האלונקה גדעון בכרך ז"ל נפצע קשה מכדור בביטנו (נפטר כעבור יומיים ב-25.5.48 בבי"ח בלינסון) ואפרים שרייבר נפצע מכדור בידו.
  11. בשלב זה היינו 5 חיילים סביב האלונקה שלושה פצועים ושניים בריאים (מיכאל פלישמן ואנוכי). קבלתי על עצמי לרוץ למטה הגדוד במשטרת זכרון יעקב ולהזעיק את אוטובוס איסוף הפצועים, לקחת את שלושת חברי הפצועים מהשדה בו הם שכבו.
  12. רצתי להערכתי כ-3-4 ק"מ, הגעתי למטה הגדוד בסביבות 1-2 בלילה ולאחר שמסרתי את הודעתי ותיארתי את מיקום הפצועים נפלטתי שדוד ונרדמתי על הרצפה בפרוזדור המשטרה.

13. בשעות הבוקר נסעתי לטנטורה עם גייפ של מטה הגדוד, הגעתי לפלוגה שהייתה בבית הספר לאחר הכיבוש. באותו שלב גם נסתיים כיבוש הכפר כולו ע"י פלוגה א' שבאה מצפון ופלוגה ג' שבאה מדרום.
14. מהרגע שאני הגעתי לפלוגה לא נשמעו כבר כל יריות הן מהכפר עצמו והן מהתל שממזרחו אשר נכבש ע"י פלוגה ב'.
15. מפי החברים בפלוגה שמעתי על כיבוש ביה"ס והתל הצמוד לו ועל החברים שנהרגו ונפצעו תוך ההסתערות. כמו כן סופר לי על כמה צלפים אשר נורו לאחר שהמשיכו להמטיר אש על כוחותינו גם לאחר שכיבוש הכפר עצמו הושלם.
16. זמן לא רב אחרי הכיבוש, בשעת הבוקר הגיעו למקום טנדרים עם תושבים מזכרון יעקב וכן הגיעו אנשים ממשטרה צבאית שמנעו כניסת בוזזים מבחוץ וכן טיפלו בפינוי התושבים אשר הוסעו ברכבים לכפר פרדיס, וכיום ידוע לי כי חלק הועבר למחנה שבויים בכפר אום-חאלד במבואות נתניה וחלק לאזור טול כרם שהיה בשליטת ערבים.
- בשעות הצהריים המאוחרות, בין 3-4 בערך עזבנו את הכפר ברכב בחזרה לבסיס בכפר יונה.
17. הטענה כי אחרי כיבוש הכפר נרצחו 200-250 מתושבי הכפר הינה שקר מוחלט.
18. זאת ועוד, הגדוד ופלוגותיו התנהלו באותו זמן כמסגרת משפחתית מאוד קרובה ואינטימית ולא יתכן שיתרחש אירוע כזה מבלי שידובר בו בגדוד. מקרים הרבה פחות משמעותיים שקרו בגדוד עברו במהירות מפה לאוזן ונודע עליהם בגדוד.
19. מחקרו של תדי כ"ץ הציג את חברי ואותי ככנופיית פושעי מלחמה הרוצחים בדם קר. זוהי האשמת שווא תסרת בסיס. בטנטורה לא היה הרג של לוחמים שהניחו את נשקם או של תושבים וכל לוחמי הצד הערבי נהרגו במהלך קרב קשה.
- הפרסום השקרי של תדי כ"ץ פגע בי, במשפחתי, ובמעגל הקרוב של חברי בצורה קשה מאוד שספק אם ניתן לתקנה.
20. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

מיכה ויטקון

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 19.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי ברחוב חשמונאים 84, תל אביב, מיכה ויטקון ת.ז. 00236905-6, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי עו"ד
26582
רמי נחמני 25 תל-אביב
אלון עבדי, עו"ד - תל-אביב

(25)

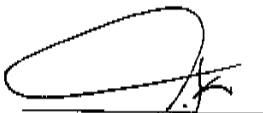
תצהיר

אני החתום מטה, אלחנן ענני ת.ז. 002371821 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

1. הנני סוּיֵר לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. הייתי מעורב בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. עליתי לפלשתינה בשנת 1933, והתגוררתי בעיירה בני ברק. למדתי בבי"ס לילדי עובדים בנחלת גנים. בסיום לימודי עבדתי בתחומי המשק שהיה למשפחתי בבני ברק. מגיל צעיר מאד הייתי פעיל בגדניע, ופעלתי בעיקר בהעברת הודעות בין חברי ה"הגנה". מהגדניע עברתי לחי"ש ר"ג.
3. באמצע שנת 1946 יצאתי מטעם ה"הגנה" לקורס סיירים במקווה ישראל, שנמשך כ-45 ימים. באוקטובר 1947 גויסתי חלקית, ומה-12.12.47, גויסתי גיוס מלא. בתחילה שרתתי ביישוב "אפעלי", שהיה עוד בחיתוליו. בהמשך שירותי השתתפתי ברוב הקרבות בהם לחם גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני: מ. סקוה, חריה, סלמה, ביר עדס, קקון וכפר-טבא הערבית.
4. בעת כיבוש הכפר טנטורה שמשתי כסייר בפלוגה א' של גדוד 33. לא נטלתי חלק בלחימה בקרב. הגעתי עם הפלוגה לנקודת ההערכות. לא נכנסתי לתחומי הכפר – לא במהלך הקרב וגם לא אחריו.
5. בעמ' 159 לעבודתו של מר תדי כ"ץ הוא מייחס לי הסברים שנתתי למה שהתרחש בטנטורה ביום כיבוש הכפר, בזו הלשון:

**"האמן לי, לילות רבים מאד במשך השנים שחלפו העסיקה אותי השאלה
מה קרה לנו אותו יום בטנטורה....."**

6. אני מעולם לא הייתי עד למעשים חריגים בכפר טנטורה מן הטעם הפשוט שכף רגלי לא דרכה בכפר לא במהלך הקרב ולא אחריו. פעמים רבות שוחחתי על הקרב הקשה עם חברי לגדוד ומעולם לא שמעתי על הרג שבויים שבוצע כביכול במקום. האופן בו מצוטטים כביכול דברי על ידי מר תדי כ"ץ הינו שקרי ומטעה. מעולם לא אמרתי לתדי כ"ץ כי בטנטורה הרגו שבויים ומעולם לא אמרתי לו אמירה אחרת ממנה יכול היה להבין את הדברים.
7. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

אלחנן ענני

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, אלחנן ענני ת.ז. 002371821, ולאחר שהזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלחנן ענני
רשמי-מס' 26582
רח' נחמני 25 תל-אביב

26

תצהיר

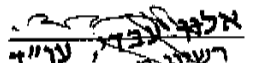
אני החתום מטה, אברמוביץ זלמן ת.ז. 0236919 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יצירת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. הגעתי ארצה בעליה ב' דרך קפריסין. הייתי עצור למשך כחודש בעתלית אצל האנגלים. מספר ימים לאחר שיצאתי לחופשי הצטרפתי ל"הגנה".
3. באפריל 1947 התגייסתי לצבא. שירתתי בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. הקרב הראשון בו השתתפתי היה הקרב על כפר-סבא הערבית.
4. בעת כיבוש הכפר טנטורה שמשתי כלוחם בפלוגה ב'. אחי, יצחק אברמוביץ ז"ל, שימש כלוחם בפלוגה א'. יצאתי עם לוחמי פלוגה ב' מפרדס סמוך לזכרון יעקב לכיוון הכפר. כיבוש הכפר הושלם בשעות הבוקר המוקדמות. לאחר כבוש הכפר נפגשתי עם אחי, יצחק אברמוביץ ז"ל, במרכז הכפר. כשהלכתי לפגוש את אחי, הלכתי ללא נשקי האישי. משלב זה לא שמעתי יותר יריות.
5. כשראיתי בעיתון את הכתבה בנוגע לעבודתו של מר תדי כ"ץ, לפיה גדוד 33 הרג שבויים, לא האמנתי למראה עיני. הזדעזעתי מגיבוב השקרים שבכתבה.
6. אני זוכר היטב את השקט ששרר בכפר לאחר סיום הקרב. בהיותי לוחם שנטל חלק פעיל בלחימה ונכח בכפר במהלך הקרב ולאחריו, אני מצהיר כי מעשי הטבח המתוארים הם פרי דמיונו המעוות של הכותב.
7. במהלך הקרב ולאחריו, בשום פנים ואופן, לא נתקלתי ולא ראיתי טבח של ערבים חסרי נשק וחסרי מגן. כל ההרוגים מן הצד השני נהרגו תוך כדי לחימה קשה ועיקשת. מעולם גם לא שמעתי על טבח, כביכול, שבוצע בשבויים או בתושבי הכפר במהלך הקרב ולאחריו עד שפורסמה הכתבה על עבודתו של תדי כ"ץ.
8. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

אברמוביץ זלמן

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדו ברחוב נחמני 25, תל אביב, אברמוביץ זלמן ת.ז. 0236919, ולאחר שהזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלכסנדרוני, עו"ד
רשמי 26582
ד"ר נחמני 25 תל-אביב

27

תצהיר

אני החתום מטה, גלר יעקב ת.ז. 3174521 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יצאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. הזדעזתי למקרא המאמר המגמתי והמסולף בעיתון מעריב אודות המחקר שנעשה ע"י "חוקר" בשם תדי כ"ץ. לא היה טבח של חסרי מגן בטנטורה אלא קרב קשה בו היו אבידות לשני הצדדים. המחקר שנעשה הוא מגמתי.
3. הנני יליד הארץ בן לאמא שנולדה בסגירה המושבה.
4. בחודש דצמבר 1943 עברתי קורס מ"כים והתגייסתי ל"משטרת הישובים העבריים" בתור בוגר קורס מ"כים המשכתי לעבוד בהדרכה בהגנה.
5. בחודש דצמבר 1947 התגייסתי ולאחר כיבוש כפר סבא הערבית הגעתי לגדוד 33 והצטרפתי לפלוגה ב' עליה פיקד ברנר יעקב.
6. לאחר שחרורי הייתי בעל מאפיית "זוהר" בכפר-סבא.
7. בלילה שבין ה- 22 ל- 23 במאי 1948 השתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה.
8. באותו היום יצאנו מצומת פרדיס (המחסנים של שפיים) לכיוון הרכס בעל שתי הברכות.
9. על פלוגה ב' הוטל לכבוש את הרכס. ספגנו אש כל הלילה והיו לנו פצועים.
10. עם שחר עלינו על הרכס ומיד אחרינו הגיע המג"ד בנץ. אחד הערבים הרים דגל לבן ואז ניתנה פקודה לנצור את האש. פיקודי מ"כ דני בעל קורא ז"ל התרומם ואז קיבלנו אש מכמה כיוונים. מיד לאחר האש שקיבלנו ניתנה הוראה להמשיך בקרב ולחסל את האויב. לאחר שהושלם כיבוש הכפר וחוסלו הצלפים שהמשיכו לירות ולפגוע בכוחותינו הפסיקו הירות. לא ירינו בשבויים ולא נהלנו מצוד אחר גברים ערבים על מנת להרוג בהם.
11. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו תתימתי וכי האמור לעיל אמת.

יעקב גלר

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, יעקב גלר ת.ז. 3174521, ולאחר שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי
עו"ד
תל אביב
26582 מס'
נחמני 25 תל-אביב

28

תצהיר

אני התתום מטה, משה מנהיים ת.ז. 2370757, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי בשנת 1926 בסלובקיה ועליתי ארצה בשנת 1939 באונית המעפילים "רודניצה". למדתי בתיכון בכפר הנוער הדתי בכפר חסידים. הייתי חבר בתנועת הנוער "בני-עקיבא" וחבר בארגון ההגנה. עברתי קורס מכ"ים של ההגנה.
3. במבצע לכיבוש טנטורה שימשתי כסגן מפקד מחלקה. מפקד המחלקה היה אמציה עמרמי אשר נפצע פעמיים במוהלך הקרב. לאחר הקרב נשלחתי לקורס קצינים וקבלתי דרגת קצונה. השתתפתי בקרבות של הגדוד והפלוגה בכיבוש תל לטוונסקי, חיריה, סקיה, כפר אנה, קולה, כפר סבא הערבית, קאקון ועיראק-איל-מנשיה (כיס פלוגיה).
4. בקרב על עיראק-איל-מנשיה (כיס פלוגיה) נהרג אחי ואני נפצעתי בחזי מקליע שחדר לריאתי.
5. לאחר מלחמת השחרור עבדתי במוסדות של נשי-מזרחי-אמריקה עד שנת 1957 ולאחר מכן התחלתי לעבוד באוניברסיטת בר-אילן כמנהל אגף המשק וזאת עד פרישתי לפנסיה. כהנתי כיו"ר ארגון הגידוד בישראל במשך 4 שנים. בשרות מילואים השתתפתי בכל המלחמות ובמבצע סיני נפצעתי שנית. שמשתי בתפקידים שונים כקצין מילואים, מ"פ מסייעת בגדוד, מפקד גדוד הצלה נייד במלחמת ששת הימים, מפקד נפת שומר בתג"א, קצין קישור פיקוד העורף למל"ח במלחמת המפרץ וכמפקד גדוד הצלה במלחמת יום הכיפורים. עד היום אני משרת במילואים בדרגת אלוף-משנה בפיקוד העורף.
6. התגייסתי לגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני לקראת יציאת הבריטים מהארץ בספטמבר 1947.
7. שמשתי כמפקד כחה והשתתפתי בקרבות החל מכיבוש תל-לטוונסקי, כפר אנה, קולה ועוד. לפני הקרב על כיבוש טנטורה שמשתי כסגן מפקד המחלקה בפיקודו של אמציה עמרמי ונוך כדי הקרב, כאשר נפצע אמציה קבלתי את הפיקוד על המחלקה.
8. פלוגה ג' שהשתייכנו אליה פעלה ברצועת החוף מדרום לצפון והמשימה היתה לכבוש את החלק הוויזומי של הכפר. המבצע התחיל בלילה. הפלוגה התקדמה בלילה ועם שחר החלו להתנהל חלופי אש בינינו לבין הלוחמים המקומיים. על הגבעות ממזרח היו צלפים שירו עלינו ומנעו את ההתקדמות כמתוכנן. מאותן היריות נפצע אמציה ואני קבלתי את הפיקוד על המחלקה. עם אור הבוקר נמשכה ההתקדמות, תוך כדי קרבות קשים עם עשרות רבות של לוחמים מקומיים. הצלחנו לחדור לכפר בשעות הבוקר כאשר ירו עלינו מהבתים ומהחצרות והיו גם עמדות ירי מהם ירו עלינו. הקרב היה עקוב מדם עד אשר שמענו במערכת הקשר שהכפר בידינו ויש להפסיק את האש. אחרי הפסקת האש שהינו במקום להתארגנות, ולמיטב זכרוני חזרנו לפנות ערב לבסיס.
9. במהלך הקרב נהרגו לוחמים ערבים רבים שלחמו לחימה עקשת שגרמה גם לנו לנפגעים רבים. ירו עלינו מסוגי נשק שונים החל מרובי ציד עם כדורים קטלניים וכלה באש שוטפת של מכוונות

doc.1100 תת מנהיים\SERVER\DOCS\leommit docs\4001\00007

29

-2-

יריה שהיו מוצבות על הגבעות ובתוך הכפר. ירו עלינו מחצרות הבתים ומהבתים עצמם. הלחימה מבית לבית היתה בעיקר בשורת הבתים הראשונה של הכפר. יתרה מכך, לוחמים מקומיים פגעו מן המארב בגייפ בו נסעו בנימין טריוואקס בלווי שני קצינים, השלושה נהרגו.

10. מטפר רב של לוחמים ערבים נהרגו תוך כדי הקרב. ברצוני להדגיש כי בכפר טנטורה לא נורו על ידי כוחותינו אזרחים ואף לא לוחמים שהניחו את נשקם. הטענה כי עם גמר כיבוש הכפר בוצע במקום טבח של גברים שהיו נטולי נשק ונטולי מגן הינה שקר נורא. כל ההרוגים בצד הערבי נהרגו במהלך הקרב. לאחר הקרב הופרדו הגברים הלוחמים (שהניחו את נשקם ונישבו) מן הילדים והנשים, אולם לא פגענו באיש ולא ירינו בשבויים.

11. בפלוגה – עם שובנו לבסיס – דיברנו רבות על הקרב ועל ההרוגים מבין כוחותינו ומבין הלוחמים הערבים שהיו מבוצרים וירו מכל כיוון, אבל מעולם לא שמעתי מאיש, לא אז ולא בעשרות השנים שלאחר מכן, על פגיעה באזרחים או בשבויים לאחר הקרב.

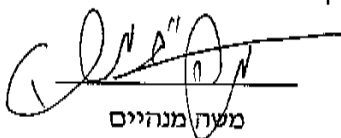
12. עד סוף מלחמת תשי"ח השתתפה הפלוגה בכל הקרבות של הגדוד וטוהר הנשק היה מבחינתנו ערך עליון. לא היה כדבר הזה שבבויים נלקחו בשבי ופגעו בהם. אילו היה מצב בו הרגו שבויים בקרב על טנטורה הדבר לא היה יכול להישמר בסוד בתוך הפלוגה והגדוד אף לא ליום אחד.

13. מדובר גם בכפר שאינו גדול במיוחד ולא יתכן מצב בו היה כח אחד מבצע טבח והכוחות האחרים לא היו יודעים על כך מיד.

ברצוני לציין כי בקרב על עיראק-איל-מנשיה בכיס פלוגיה בחנוכה תשי"ט כותרה הפלוגה שלנו והכוחות של המצרים סגרו עלינו מכל עבר. החיילים המצריים והלוחמים הכפריים המקומיים ירו ללא הבחנה על אנשינו המכותרים וביניהם פצועים רבים, כאשר הנשק של הפלוגה כבר לא עבד בגלל תנאי מזג אויר והחיילים המצריים והלוחמים הכפריים הרגו את כולם גם את אלה שהרימו ידיים, ירו גם בפצועים ואפילו ירו שוב ושוב בחללים. לא כך נהגנו אנחנו, ועל הדרך בה נהגנו ועל מוסר הלחימה שלנו הייתי תמיד גאה.

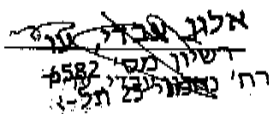
14. כאשר פורסם במערב המאמר על "הטבח בטנטורה" תשתי תחושות צורבת של מי שטפלו עליו אשמה נוראה על לא עוול בכפו. הטענה כי בטנטורה נעשה טבח הינה שקר מוחלט. במהלך הקרב נהרגו לוחמים ערבים רבים אולם איש מהם לא נורה לאחר שהניח את נשקו.

15. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

משה מנהיים

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב חמני 25, תל אביב, משה מנהיים, ת.ז. 2370757, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי
ד"ר משה מנהיים
ר"ח משה מנהיים
ת.ז. 2370757

(30)

תצהיר

אני החתום מטה, יחיאל פרסיל ת.ז. 002370450 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

1. הנני לוחם-לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי בשנת 1926 ברומניה ועליתי ארצה בגיל 8. למדתי בביה"ס בשכונת בורוכוב בגבעתיים וסיימתי את לימודי בבית הספר המקצועי "מקס-פיין" בת"א. עבדתי תקופה מסוימת בתעשיית הנשק של ההגנה במכון א' ב"הגנה" שלפני קום המדינה מלאתי תפקידים שונים וביניהם: מדריך בקורס מכ"ים ואחראי לסליק הנשק לצרכי אימונים בשכונת בורוכוב. הייתי חבר בתנועת הנוער – "הנוער העובד".
3. במלחמת השחרור כחייל ב"הגנה" שימשתי כמ"כ ומ"מ בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. הקרב לכיבוש הכפר טנטורה היה הקרב בראשון בו השתתפתי. לאחר מלחמת השחרור המשכתי בשרות קבע בצה"ל ומלאתי תפקידים שונים: מפקד מחנה 80 של הנח"ל, ראש ענף יחסי ציבור בדובר צה"ל וענף אימונים של מה"ד. סה"כ שרתתי בצה"ל 23 שנים. השתחררתי מצ.ה.ל. בדרגת סגן-אלוף. לאחר שהשתחררתי משרות קבע עבדתי בסוכנות היהודית בקליטת עליה עד לפרישתו לגמלאות. לכל אורך שרותי הצבאי חנכתי אלפי חיילים לטוהר הנשק והמוסר בצה"ל.
4. בלילה של ה - 22.5.48 השתתפתי בפעולה לכיבוש הכפר טנטורה כמ"כ בפלוגה ג' של גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני.
5. נענו במסע לילי מדרום לטנטורה והתמקמנו לקראת התחלת הפעולה מדרום לכפר. מהכפר גילו אותנו ופתחו עלינו באש. היו חילופי יריות ולקראת בוקר התקדמנו לתוך הכפר, תוך כדי לחימה. הקרב היה אינטנסיבי ועדין לא נכנסנו לכפר. עם שחר המשכנו תוך כדי לחימה לפאתי הכפר והתארגנו לקראת אפשרות התקפת נגד. במהלך הקרב נפצעתי קלות ביד באופן שלא מנע ממני המשך הפעילות, נחבשתי והמשכתי הלאה.
6. באופן הברור ביותר אני מציין כי לא ראיתי במקום ולא שמעתי גם לאחר הקרב מחברי בפלוגה על מקרים של פגיעה בשבויים.
7. באופן הוודאי ביותר אני אומר כי אילו היה מקרה של הריגה לאחר הקרב או פגיעה המונית בשבויים – אין ספק שהיינו יודעים על כך. עובדה היא שבמשך הקרבות בקאקון ובפלוגיה ובקרבות נוספים לא היו מקרים של הריגת שבויים.
8. אני, שלא הייתי דתי, העדפתי לשרת בפלוגה ג' הפלוגה הדתית, שהיה לה מוניטין של לוחמים מוסריים. זו היתה העדפתי האישית לפי בחירתו.
9. רואינת על ידי תדי כ"ץ, אשר לאורך כל הראיון עניין אותו דבר אחד – הריגת שבויים. על שאלה זו הוא חזר ללא הרף מכל כיוון אפשרי, ובסוף הראיון ראיתי כי היה מאוכזב שלא קיבל תשובה לביטוס התאוריה שלו, עמה בא מראש, לפני שמיעת הראיון איתי. הראיון היה מגמותי וכך ניסח לשדל אותי לאמץ את התאוריה (הכוזבת) על הרג שבויים כאילו הוא שמע עליה מאחרים ורק אני

-2-

מסרב להכיר בה. כשהובהר לכי"ץ שלא אסטה מן האמת על מנת לספק את יצרו לצאת עם סקופ יצא ממני מאוכזב. ברצוני להדגיש כי סמוך לאחר סיום הראיון פניתי לידידי יעקב מרקוביץ, וסיפרתי לו אודות ניסיונו של מר תדי כי"ץ למשוך אותי בלשוני, וזאת עוד בטרם פורסמה התאוריה המופרכת שלו בעיתונים.

10. אחרי כל קרב היו תחקירים של המפקדים בהשתתפות החיילים וגם החיילים בינם לבין עצמם היו מודעים לנעשה ולמוסר הלחימה עליו התחנכנו בהגנה. ההכרות שלי עם חלק מהחיילים והמפקדים היתה עוד מתקופת ההגנה ועל מוסריותם עמדתי מקרוב בתקופת שרותי בהגנה ובמהלך הקרבות.

11. נדהמתי מהפרסום ב"מעריב", ולפי דעתי אין כל דמיון בין מה שהיה ובין מה שנכתב. בסוף הראיון לא הוצגה בפני התרשומת מהשיחה איתי ולא חונמתי על שום עדות או ראיון עימו. את הראיון קיים איתי מר כי"ץ בביתי בצהלה ולא ברמת השרון כפי שמצוין בעמוד 196.

12. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

יחיאל פרסיל

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 21.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, יחיאל פרסיל ת.ז. 002370450, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי עו"ד
רשום לעו"ד
26582
רח' נחמני 25
אלון עבדי לעו"ד

32

תצהיר

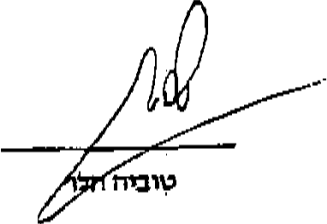
אני החתום מטה, טוביה הלר ת.ז. 02369320, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי בגרמניה בשנת 1928 עליתי ארצה בשנת 1936. בשנת 1943 הייתי פעיל בגדני"ע רמת-גן ושכונת בורוכוב. בשנת 1945 הועברתי לחי"ש והושבעתי להגנה. בשנת 1946 עברתי קורס מכ"ש בכפר מנחם במסגרת חי"ש ת"א וקורס חבלה במקוה ישראל. בשנת 1947 התגייסתי לפעולה רצופה במסגרת הקמת גדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני. בשנת 1948 עברתי קורס קצינים והתחלתי לשרת בהגנה ולאחר מכן בצה"ל.
3. במהלך הקרב לכיבוש הכפר טנטורה שימשתי כמ"מ בפלוגה א' בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני.
4. על פלוגה א' הוטל לנוע בציר הצפוני ולהשתלט על העמדות המגינות על צפון הכפר, גבעות הבורג', ובית החרושת לבקבוקים אשר ממוקם צפונית, כ-200 מטר, מבתי הכפר.
5. יצאנו לפני חצות מאזור זכרון יעקב, התנועה היתה בהסתר בין כביש חיפה למסילת הברזל לחיפה, מדרום לצפון. בגלל היתקלות בכוחות אויב במרחק קצר לפני היעד הקדמנו את שעת ה"ש" והתחלנו בהסתערות לכיוון היעדים. אחרי קרב קצר פנים אל פנים עם הלוחמים הערבים השתלטנו על ביח"ר לבקבוקים וחבורג'.
6. עם אור ראשון הסתערנו לכיוון בית הקברות והבתים הראשונים של הכפר. הלוחמים הערבים החלו בבריחה לאזור הבתים ובית הקברות. בהשתלטות על פאתי הכפר גילינו כמות גדולה של הרוגים וחובשי כפיות אדומות ונשקם לידם.
7. התחלנו בסריקת הכפר בין הבתים במהלכן נלקחו בשבי כמה מאות לוחמים ערבים, ריכזנו את השבויים במרכז הכפר והצבנו שמירה סביב האזור, כולל על גגות הבתים.
8. נלווה אלינו איש שרות הידיעות (ש"י) שהחל בזיהוי השבויים והחל לשלוח כל אחד ואחד בלוי שמירה לביתו להביא את נשקו, וכך נאספו בערימה עשרות כלי נשק. לקראת הצהריים הגיעו משאיות ואוטובוסים והחלו בהעברת השבויים כולל נשים וילדים, מהכפר לכיוון זכרון יעקב ומשם למיטב ידיעתי הועברו לאזור מגידו וגינין. באותו יום לאחר מפגש עם שאר הכוחות פלי' בי ו-גי' הוחזרנו למחנה 21.
9. לאורך כל הקרב ולאחריו לא בוצע טבח כפי שמייחס תדי כ"ץ בעבודתו לחיילי גדוד 33 שהשתתפו בקרב לכיבוש הכפר טנטורה. לאורך כל הקרב ובמהלך שהותי בכפר לאחריו, בזמן ריכוז השבויים, לא הייתי עד לכל טבח שהוא שבוצע בכפר ולא הייתי עד לירי באנשים לא חמושים. מעולם גם לא שמעתי על טבח שכזה.

-2-

33

טוביה זכור

10. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

בובליל רחמים, עורך-דיון
מ.ה. 11602
רח' הארבעה 21, תל-אביב
טל. 03-6869690

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 20.11.00 הופיע בפניי, עייד טוביה,

תלד ת.ו. 02369320, ואחר שהזדהותו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק

אם לא יעשה כן, אישר את נכונות החצהרה הנזיל וחתם עליה.

~~בובליל רחמים, עורך-דיון
מ.ה. 11602
רח' הארבעה 21, תל-אביב
טל. 03-6869690
עייד~~

05/02/01 13:23 Page 33

34

תצהיר

אני החתום מטה, חיים ירדני ת.ז. 8-236061, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני לוחם לשעבר בגדוד 33 של חטיבת אלכסנדרוני והשתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה בשנת 1948. הנני עושה תצהיר זה בתמיכה לתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".
2. נולדתי בשנת 1924. עליתי ארצה בשנת 1934. כל השנים התגוררתי ברמת גן. בגיל 16 גוייסתי להגנה, תחילה ליחידות הקשר ואח"כ הועברתי לחי"ש (חיל שדה). בשנת 1942 במשך כשנה שירת במשמר החוף בעתלית. בשנת 1943 שירת כשלוש שנים במשטרת הישובים בתל-חיים, באותה שנה עברתי קורס מ"כים בגבעת עדה. בשנת 1947 התגייסתי לצה"ל עד גמר המלחמה. בשנת 1948, בזמן ההפוגה הראשונה עברתי קורס ממ"מים.
3. השתתפות בקרבות - מיד עם גיוסי נתמנתי למפקד מחלקה. השתתפתי בקרבות הבאים:
  - 3.1. ינואר 1948 - קרב על ביר-עדס ליד מגדאל.
  - 3.2. פברואר 1948 - קרבות ליד מגדל צדק וראש העין.
  - 3.3. מרץ 1948 - פעולת "נחשון" להעברת אספקה לירושלים תוך לחימה על משלטים בדרך ללטרון, פיצוץ גשרים ליד ואדי סראר (נחל סורק) וכן הובלת שיירת אספקה לירושלים שהצליחה לחזור לחולדה.
  - 3.4. אפריל 1948 - כיבוש תל לטוינסקי והכפרים חיריה, סקיה וסלמה.
  - 3.5. מאי 1948 - כיבוש כפר-סבא הערבית, לחימה על מושב גאולים, כיבוש טנטורה, כיבוש קקון.
  - 3.6. יולי 1948 - מבצע "דני" - שדה התעופה והכפרים בסביבה.
  - 3.7. דצמבר 1948 - ירידה לדרום - תקריות במשלטים, מבצע עובדה במשלטים סביב חברון ועין גדי.
  - 3.8. תחילת 1949 - העברת הגדוד לצפון.
4. בקרב לכיבוש הכפר טנטורה מילאתי תפקיד של מפקד מחלקה בפלוגה א' של גדוד 33 בחטיבת אלכסנדרוני. חיילי מחלקתי היו כולם חברי ההגנה שהתגייסו ראשונים לצבא. הם היו ממיטב הנוער של רמת גן וגבעתיים וכן היו כמה עולים חדשים אשר הספיקו להתגייס להגנה עוד לפני המלחמה.
5. עד לקרב טנטורה הספיקו החיילים שבפקודי לעבור שורה ארוכה של קרבות בהם: כיבוש ביר עדאס, כפר סבא הערבית, כיבוש תל-לטוינסקי, הכפרים סקיה וכפר-ענא ובמשך חודש שלם (במרץ 1948) השתתפנו בפעולת "נחשון" בה כבשנו מספר ביצורים ערביים וכן הובלנו שיירה לירושלים.

6. בכל הקרבות הללו היו לנו אבידות למכביר. שני מפקדי כיתות נפצעו, מ"כ אחד נהרג והסגן שלי סמל המחלקה נפצע בראשו בכיבוש כפר סבא הערבית. כך שלקרב הזה היינו כבר קצת מדוללים בכ"א.
7. באותו לילה לפני היציאה לקרב שובץ למחלקתי מ"כ חדש אשר כפי שהתברר מאוחר יותר נהרג במהלך הקרב. תפקיד המחלקה שלי היה לכבוש את "הבורג" של טנטורה הנמצא בצפון הכפר וכן לתת חיפוי באש לשתי המחלקות האחרות שתפקידן היה לפרוץ את הכפר מצד צפון.
8. את תפקידנו מלאנו ביעילות. אחת הכיתות ירדה מן הגבעה ששלטה על ה"בורג" ותוך חיפוי באש של שאר הכוח הסתערה וכבשה את היעד במהירות.
9. בגמר מילוי תפקידנו התפנינו לעזור במתן סיוע לשאר הכוח שהיה מדרומנו. כל אותו הזמן ניתכה עלינו אש, חזקה במיוחד, מכיוון המזגה. בלטנו על קו הרקיע בהיותנו על הגבעה. לאחר מכן קיבלתי הוראה ממפקדת הפלוגה לבוא ולעזור בהסתערות על הכפר. עקפנו את הגבעה בריצה, ועד אשר הגענו לפלוגה, הספיקו שתי המחלקות להסתער פנימה ושברו את קו ההגנה של אנשי טנטורה. קיבלתי הוראה להיכנס אל הכפר ולסרוק אותו כי היו בו עדיין הרבה צלפים שהתמקמו במקומות שונים והמשיכו להמטיר אש חזקה ומדוייקת לכל הכיוונים.
10. כאן כבר האיר היום ובהכנסנו לכפר החלו להופיע מכיוון היס אנשים רבים מתושבי הכפר בידיים מורמות ובלי נשק. אנשי התפרסו לרוחב וכך התקדמו פנימה לכפר בעוד מולנו מופיעים לוחמים שנכנעו. איש לא ירה בשבויים וכולם רוכזו באזור המזגה.
11. בעוד אנחנו מתקדמים דרומה לנוך הכפר נפתחה עלינו אש מכמה בתים בהם התמקמו הצלפים. חיילי מחלקתי תפסו עמדות הגנה מאחורי הבתים ורק המ"כ הטרי שהגיע באותו יום תפס מתסה מאחורי גבעת חול קטנה. הצלף, כפי שהזכרנו לנו אח"כ, היה במרחק של כ-20-30 מטר מאתנו פגע במצחו והרגו ביריה הראשונה. פתחנו באש לכיוון הצלף הזה והוא וחבריו מהבתים האחרים השיבו לנו באש. אחד מחיילי פרץ דלת של בית שהיה סמוך ביותר לבית של הצלף ואני יחד עם אותו חייל פרצנו פנימה, פתחנו חלון שהשקיף על חלוננו של הצלף וריססנו אותו באש שוטפת. הוא המשיך לירות ואז זרקתי רימון לכיוונו והוא השתתק.
12. כאשר נכנסו פנימה אל הבית של הצלף, מצאנו אותו פצוע קשה. הוא היה אדם צעיר, גבוה כהה עור ביותר ולבוש בחולצה לבנה ומכנסיים כהים. זמן קצר לאחר גמר הקרב הזה הגיע הקאדי של הכפר וטיפל בו בעזרת אנשיו. אנחנו המשכנו להתקדם לכיוון דרום כאשר מדי פעם נורות אלינו יריות מכיוונים שונים. כל זה כאמור, כאשר חלק מאנשי הכפר מופיעים בידיים מורמות ונשלחים לכיוון ריכוז השבויים. כאשר פסקו יריות הצלפים, הופיע לפתע מתוך אחד הבתים עוד גבר כהה עור בתלבושת זהה לתלבושת של הצלף שחוסל. החיילים שלי כיוונו אליו את נשקם ועמדו לירות בו כי חששו שגם הוא טומן לנו הפתעה כל שהיא. כאשר ראיתי שאין לו נשק והרים את ידיו, שלחתי אותו בליווי של שני אנשים לכיוון ריכוז השבויים. לאחר מכן הופיעה מאחד הבתים אשה צעירה בלבוש של אחות עם סרט של סהר אדום על זרועה. גם אותה, הוריתי ללוות לכיוון ריכוז השבויים על מנת שתסייע לאלה מהם הנזקקים לעזרה.
13. עלי להדגיש כי פרט לצלף שנפגע על ידינו במהלך הסריקות לא פגעו אנשי באף לא אחד מאנשי הכפר. היו נפגעים בצד הערבי תוך הלחימה שהייתה בפריצה לכפר ותוך חלופי האש עם הצלפים אך לא נפגעו ולו גם אדם אחד בכוונה תחילה שלא תוך כדי הלחימה.

-3-

36

- .14 תפקידנו נגמר לקראת הצהריים ואנו עוזבנו את הכפר יחד עם כל הגודד.
- .15 מעולם, עד שפורסמה עבודתנו של מר תדי כץ, לא שמעתי כי בטנטורה נורו שבויים או כי בוצע טבח של גברים שלא אחזו בנשק.
- .16 הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

חורכא
חיים ירדני

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 20.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נחמני 25, תל אביב, חיים ירדני, ת.ז. 236061-8, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי עו"ד
בשרון מס' 26582
רח' נחמני 25, תל אביב

doc.1100 \SERVER\DOCS\commit docs\4001\00007

(37)

תצהיר

אני החתום מטה, שלמה אמבר ת.ז. 3-236761, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב לאמור:

אני עושה תצהיר זה במקום עדות ראשית, כעד מטעם התובעים בתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".

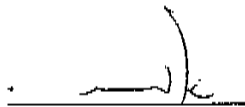
1. בגיל 13, כנער בכפר אז"ר גויסתי עם קבוצת נערים בגילי כחבר בהגנה לתפקיד קשר בין עמדות במאורעות 1936-1939 במשך השנים הצטרפנו לארגון הנוער והגעתי לתפקידי פיקוד והדרכה.
2. בגיל 17 גויסתי למשטרת הישובים העבריים. עיסוקי העיקרי היה בתחום פיקוד והדרכה בגדודי הנוער בגוש ובנפה. בשנת 1941 נשלחתי לקורס מ"כים של ההגנה ברמת יוחנן, לאחר מכן שמשתי כמזריך בקורס מ"כים.
3. בסוף שנת 1942 התגייסתי לצבא הבריטי לפלוגות חיל רגלים, לימים גדוד III בבריגדה היהודית. בבריגדה שירתי כסמל חבלה בגדוד. את הכשרתי בחבלה רכשתי בבריגדה ובקורס חבלה בבריטניה. את המלחמה סיימתי באיטליה בשנת 1945 כסמל, המשכנו לשהות באירופה עד שובי ארצה בשנת 1946.
4. בתקופה זו עיקר פעילותי היתה בתחום הגירת היהודים לחופי הים התיכון (העפלה). שוחררתי כאמור בשנת 1946, חזרתי לכפר אז"ר.
5. בשנת 1948 נשלחתי לקורס הקצינים הראשון של צה"ל, הקורס בפיקודו של רב אלוף לסקוב. במהלך הקורס, הוטל על לסקוב להקים גדוד למבצע נחשון שתפקידו לפרוץ את הדרך לירושלים, והעברת שירות הספקה לעיר. מספר חניכים ואני ביניהם הצטרפנו למבצע זה. במאי 1948 נגמר מבצע נחשון, נשלחתי לחטיבה 3 גדוד 33 לתפקיד קצין חבלה גדודי, תוך זמן קצר מוניתי למפקד פלוגה, בתפקיד זה עברתי את עיקר זמני במלחמת השחרור. סיימתי את שרותי בגדוד כמ"מ מפקד הגדוד.
6. נשארתי לשרת בצה"ל. בתפקידים מגוונים והשתחררתי בדרגת תת אלוף.
7. לעניין הקרב על טנטורה - כאמור לעיל הגעתי במאי 1948 לחטיבה 3 (אלכסנדרוני) לגדוד 33 כקצין חבלה.
8. לא השתתפתי בקרב לכיבוש הכפר טנטורה, כי לא היה דרוש שם כל כוח חבלה. למחרת הקרב (שהיה בלילה) הצטרפתי למפקדת הגדוד בדרכו לכפר הכבוש.
9. כאמור לא היה לי כל תפקיד, אכן ראיתי שם הרוגים (הרי היתה שם לחימה) עזבתי את המקום והסתובבתי בכפר וחזרתי למחנה הגדוד.
10. במסגרת שהותי בכפר האמור לא ראיתי הרג של אנשים לא חמושים, וממילא לא הייתי עד לטבח כלשהו בתושבי הכפר "טנטורה".
11. במהלך שנת 97 הנתבע, תדי כ"ץ, הגיע לביתי וראיין אותי אודות הקרב לכיבוש הכפר טנטורה. במהלך הראיון, ניסה תדי כ"ץ למשוך אותי בלשוני, תוך כדי הצגת שאלות באופן מגמתי והפציר בי

(30)

-2-

להודות בקיומו של טבח, שבוצע כביכול, במהלך ולאחר הקרב לכיבוש הכפר טנטורה. תדי כיץ נתן לי להבין כאילו שמע עדויות על טבח שבוצע, כביכול, בטנטורה מרבים מחברי וכי רק אני מתעקש להכחיש קיום של טבח. מכיוון שטבח בטנטורה לא היה עמדתי על גרסתי. האופן בו פנה אלי תדי כיץ העיד כי מדובר בחקירה מגמתית של אדם נטול אינטגרטי שסמן מראש את המסקנה אליה הוא מבקש להגיע וכל אמצעי כשר בעיניו על מנת להשיג את מטרתו.

12. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי וכי האמור לעיל אמת.

שלמה אמבר

אישור

הנני מאשר בזאת כי ביום 20.11.00 הופיע בפני, עו"ד אלון עבדי במשרדי ברחוב נתמני 25, תל אביב, שלמה אמבר ת.ז. 3-236761, ולאחר שהזהרתני כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

אלון עבדי, עו"ד
 רשיון מס' 26582
 רח' נתמני 25 תל-אביב
 אלון עבדי, עו"ד

(39)

תצהיר

אני החתום מטה, גדעון פיליפס ת.ז. 961800, מקיבוץ מעין צבי, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

אני עושה תצהיר זה במקום עדות ראשית, כעד מטעם התובעים בתביעת לשון הרע שהוגשה בקשר עם הפרסומים בעבודתו של מר תיאודור כ"ץ "יציאת הערבים מכפרים למרגלות הכרמל הדרומי ב-1948".

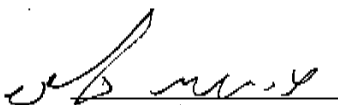
1. נולדתי בשנת 1917 בגרמניה.
2. עליתי ארצה באוגוסט 1936, במסגרת גרעין התיישבותי של מכבי הצעיר. עם בואי ארצה הצטרפתי לקיבוץ מעין צבי, שהיה אותו זמן בתור פלוגת עבודה ברחובות.
3. בשנת 1938, הגרעין שלנו הקים את קיבוץ מעין, שאח"כ שונה שמו למעין צבי, במקומו הנוכחי ליד זכרון יעקב.
- מאז הקמת הקיבוץ ועד היום, אני תושב וחבר קיבוץ מעין צבי.
4. מאז הקמת הקיבוץ, מלאתי תפקידים שונים בקיבוץ, או מטעם הקיבוץ. בשנים 1955-1961 הייתי ראש המועצה האזורית חוף הכרמל, כיהנתי שתי קדנציות בנות חמש שנים כל אחת, כגזבר הקיבוץ ושש קדנציות כל אחת כשנתיים כמוזכר הקיבוץ.
5. בסביבת שנת 1940 התחלתי להיות פעיל בהגנה ומספר שנים בשנות הארבעים, הייתי מגויס מטעם ההגנה במשטרת הישובים העברית, בתפקיד אחראי על התחנה במעין צבי.
6. מטעם ההגנה הייתי בקורסים הבאים: בשנת 1942 קורס מכי"ם, אח"כ הייתי בקורס מדריכים ראשיים לטופוגרפיה ובחודש מאי 1944 הייתי מדריך בקורס מא"יזים ארצי.
7. במאי 1948 פיקדתי על כיתת מגויסים, חברי מעין צבי, שגויסו במסגרת ההגנה.
8. אני עצמי, בהיותי מ"כ בתקופת ההגנה, הייתי באותם ימים מוצב בגיוס חלקי כמפקד של כיתה מורכבת מחברי מעין צבי בבית-שלמה שליד זכרון יעקב.
9. ביום 23.5.48, בשעות הבוקר קיבלנו פקודה בטלפון, כי עלינו להגיע מידיית לטנטורה ולשם כך הועמד לרשותנו רכב.
10. הגענו לטנטורה, למיטב זכרוני, בין 9-10 בבוקר, באותו היום, כשהגענו לטנטורה הכיבוש כבר נסתיים והכפר נכנע.
11. במקום ראיתי גויות של ערבים, שנאמר לי, כי נהרגו תוך כדי הקרב, מפורזים במקומות שונים. למיטב זכרוני, היו 28 גויות. גויות החללים היהודים שנפלו בקרב כבר לא היו במקום ונאמר לי, כי פונו משם.
12. כשהגענו לכפר, התושבים רוכזו בכמה מקומות. אנחנו שהינו בכפר בערך שתיים עד שלוש ובמשך הזמן הזה ראיתי שהתושבים הועלו על מכוניות והוסעו מהמקום.
13. מאז שהגעתי לטנטורה ועד שעזבנו את הכפר לא שמעתי שום ירי בכפר, לא ראיתי שום הריגות, או טבח של לוחמים ערבים נטולי נשק או של תושבי טנטורה. הן ערבים והן יהודים מעולם לא הזכירו מעשי טבח או הריגה כלשהם בטנטורה לאחר כיבוש הכפר.
14. במשך 52 שנים, משנת 1948 עד שנת 2000, הייתי בקשר עם חברי קיבוצים ותושבים באזור, בתוקף תפקידי השונים, כפי שפורטו לעיל ובכלל זאת עם ערבים ומעולם לא שמעתי מאיש מילה, בין אם מדובר ביהודים או בערבים שנתקלתי בהם, בדבר טענה על טבח, כביכול, שבוצע בתושבי טנטורה.

63

14. ביום 4.2.00, או בסמוך לכך, קראתי במוסף "סוף שבוע" של מעריב כתבה, אותו מחקר שעשה ה' תדי כ"ץ בקשר לכיבוש הכפר טנטורה וטבח שבו נהרגו לטענתו 200-250 מתושבי הכפר לאחר השלמת כבוש הכפר. עלי לציין, כי אילו היה גרעין של אמת בטענה מופרכת זו, הרי היה זה הטבח הגדול ביותר במלחמות בין יהודים לערבים, במשך כל השנים.

15. אני מצהיר, כי לפי כל הידוע לי, מתוך ידע אישי הקשור באירועים בכפר טנטורה, כפי שפרטתי אותם לעיל, אין לי ספק, כי המסקנה אודות טבח שנערך בתושבי כפר טנטורה, לאחר כיבושו אינה אמת.

16. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי זה אמת.

 גדעון פיליפס

א י ש ו ר

הנני מאשר בזאת, כי ביום 19.11.00, הופיע בפני עו"ד אלון עבדי, ברח' החשמונאים 84 ת"א, גדעון פיליפס, ת"ז 961800, ולאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר את האמת וכי יהא צפוי לעונשים הקבועים בתוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה.

~~אלון עבדי: עו"ד
 26582
 אלון עבדי: עו"ד
 תל-אביב~~

doc.105\1.9.1\1\NTSERVER\WORD אירית